

Verksamhetsplan för UN Women Sverige år 2023

Verksamhetsplan för UN Women Sverige gäller år 2023 och är en förenklad version av den samarbetsplan som upprättats mellan UN Women Sverige och UN Womens huvudkontor i New York ("Joint Partner Plan 2023–2024").

1. Uppdrag

UN Women Sverige är en av tretton nationella kommittéer som stödjer FN-organet UN Women (se mer: [National Committees for UN Women | UN Women – Headquarters](#)). UN Women Sverige är en religiöst och partipolitiskt obunden organisation. UN Women Sverige består av ett kansli i Stockholm, en ideellt arbetande och aktiv styrelse, engagerade medlemmar och lokalföreningar och nätverk runt om i landet.

UN Women Sveriges uppdrag är att:

- bedriva påverkansarbete om global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter;
- informera och kommunicera om globala jämställdhetsfrågor och kvinnors och flickors rättigheter; samt
- bedriva insamling till UN Womens globala arbete.

I uppdraget ingår även att stärka relationen mellan UN Women och den svenska regeringen.

2. Övergripande mål:

Utifrån ovan uppdrag är UN Women Sveriges mål för 2023:

- Ökad påverkan och kommunikation för global jämställdhet i Sverige.
- Ökad finansiering (insamling och finansiellt stöd) till organisationen.

3. Inledning

FN:s organ för jämställdhet och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter - UN Women – bildades 2010. UN Womens arbete grundar sig i de internationella konventioner som FN:s medlemsländer skrivit under, som t.ex. FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s kvinnokonvention (CEDAW) och Pekingdeklarationen. UN Women finns i nära 100 länder runt om i världen och genomför jämställdhetsarbete direkt på plats dessa länder. Som FN-organisation bidrar UN Women också till FN:s arbete i humanitära katastrofer och konflikter och genomför jämställdhetsarbete direkt på plats. UN Women arbetar också för att stärka jämställdhet i hela FN-systemet.

Globalt är jämställdhet långt ifrån uppnådd och vi lever i en tid av ökat motstånd mot kvinnors och flickors rättigheter. UN Womens arbete behövs därmed mer än någonsin.

- I korthet några av UN Womens styrkor:

- är en etablerad FN-organisation
- finns globalt och stödjer kvinnor och flickor över hela världen
- bygger på etablerad kunskap, rapporter och data
- arbetar tätt med kvinnorättsorganisationer världen över

4. Tematisk inriktning och verksamhet:

För att öka synlighet och fokus kommer UN Women Sverige att under 2023 arbeta med följande tre teman:

4.1 Våld mot kvinnor och flickor

Våld mot kvinnor och flickor är ett av de främsta uttrycken för kränkningar av kvinnors och flickors mänskliga rättigheter. En av tre kvinnor i världen har upplevt fysiskt eller sexuellt våld, till största del genom våld i nära relationer. Detta våld får inte bara stora konsekvenser för kvinnors och flickors fysiska och psykiska hälsa, ibland med dödlig utkomst, utan påverkar också hela samhällen och samhällsutvecklingen.

Detta våld förekommer i alla länder och i alla kontexter. Det könsrelaterade våldet gäller allt från sexuellt våld i konflikt, våld i nära relationer, våld on-line, hedersrelaterat våld, människohandel och prostitution etc samt även ekonomiskt våld och hat och hot, även on-line etc. Våld mot kvinnor och flickor har ökat under pandemin och ökar i kriser, krig och konflikt. I Sverige - ett av världens mest jämställda länder - är mäns våld mot kvinnor och flickor fortsatt ett av våra största samhällsproblem.

UN Women Sverige ska arbeta med **att motverka alla former av våld mot kvinnor och flickor**. Arbetet bör ske genom påverkansarbete med syfte att stärka lagstiftning och policier på området, på global och nationell nivå, samt att stärka genomförandet av denna lagstiftning och förebyggande åtgärder. Det kan handla om att lyfta goda exempel från UN Womens arbete mot barnäktenskap, alla former av våld samt om att bidra till normförändring och förändring av destruktiva maskulinitetsnormer.

Budskap bör relatera till det ökade våldet under pandemin samt i kris, kriga och katastrofer som t.ex. kriget i Ukraina, situationen i Afghanistan och Iran etc. Budskap bör också relatera till de bakslag vi ser mot kvinnors och flickors rättigheter i världen. Siffror som att var tredje kvinna i världen utsatts för våld bör lyftas. Fokus kan också ges till hårdnat debattklimat med bl.a. hat och hot mot kvinnor och flickor, inklusive on-line.

Koppling till global UN Women kampanj; **Orange Day, Orange the World** (25 nov och 25:e varje månad) and 16 Days of Activism (25 nov-10 dec på MR-dagen), internationella dagen mot kvinnlig könsstympning 6 feb

Aktiviteter:

- Påverkansarbete gentemot regering, politiker och riksdagsledamöter samt myndigheter och den allmänna opinionen om vikten av arbete mot alla former av våld mot kvinnor och flickor
- Delta i debatter och seminarier kring frågor om våld samt att vara med i media när detta diskuteras
- Anordna tre seminarier om olika former av våld mot kvinnor och flickor.
- Uppmärksammande av och event 8 mars med fokus på jämställdhet, inklusive digitalt våld
- Ett event den 25 nov – Orange Day – Internationella dagen mot våld mot kvinnor och flickor
- Arbeta med och sprida kampanjerna Orange The World och 16 Days
- Anordna Orange MC Charity Ride i maj

4.2 Män och jämställdhet

Fler män och pojkar tar allt större ansvar för ett jämställt samhälle och blir mer delaktiga i jämställdhetsarbetet, även om jämställdhet som samhällsfråga traditionellt har drivits av kvinnor och kvinnorättsrörelser. Det är viktigt att mäns och pojkars ansvar, roller, insatser och villkor uppmärksammas i jämställdhetsarbetet.

Män gynnas fortfarande generellt av könsordningen i samhället och har ofta större makt och resurser samt är i högre grad representerade i politik, ekonomi, miljö och

andra sektorer. Men en mängd förändringar sker i världen som bl.a. rör frågor om jämställdhet i ekonomi, arbetsmarknad, familj etc. Könsnormer påverkar både kvinnors och mäns livsförhållanden. För män kan detta gälla påverkan på hälsa och mäns sociala situation, balans mellan arbete och familj, uttag av föräldrapenning, pojkars möjligheter i skolan etc. Men även frågor om mäns överrepresentation i kriminalitet, missbruk och självmord. Destruktiva maskulinitetsnormer är ofta del av konfliktupptrappning och påverkar förekomst av könsrelaterat våld.

UN Women Sverige ska arbeta med att **engagera fler män och pojkar i jämställdhetsarbetet**. I Sverige tycker de flesta fortsatt att jämställdhet är något positivt. Men fortsatt engagerar sig få män aktivt i frågorna i organisationer, på arbetsplatser och i bolagsstyrelser, inte minst i traditionella mansdominerade sektorer. UN Women Sverige kan uppmärksamma förekomst av diskriminerande lagstiftning i majoriteten av världens länder, t.ex. relaterat till äktenskap, arv, ägande, finansiella resurser och rätt till arbete. Frågor om könsnormer och könsroller som påverkar olika privilegier, beteenden, arbetsmarknaden, barnomsorg och obetalt hemarbete är viktiga att lyfta, samt även destruktiva mansroller som bidrar till våld och konflikt.

Budskap bör handla om att alla människor, oavsett kön, ska ha samma möjligheter och rättigheter i livet, det handlar om mänskliga rättigheter. Både män och kvinnor tjänar dessutom på jämställdhet och far illa av negativa könsnormer. Forskning visar att länder/organisationer tjänar på jämställdhet, t.ex. vad gäller arbetskraft, effektivitet och lönsamhet samt socialt kapital och innovation.

Koppling till global UN Women kampanj; HeForShe och #tasnacket (vår svenska kampanj som används som ett verktyg)

Aktiviteter:

- Inkludera män och pojkar i UN Women Sveriges olika aktiviteter
- Hitta manliga talespersoner för jämställdhet, bl.a. genom HeForShe-arbetet
- Fortsatt arbeta med idrottsrörelsen i HeForShe och #tasnacket med våra befintliga partners och nya
- Samarbeten med vissa företag kan fokusera på denna fråga.
- HeForShe-nätverk för jämställdhet kan bildas och s.k. guytalks kan anordnas

4.3 Flickors och unga kvinnors situation och engagemang

Globalt är flickor och unga kvinnor ofta diskriminerade. Flickor som både barn och för deras kön. Andelen flickor som går i skolan i världen ökar, men fler flickor än pojkar tas ur skolan tidigare och pandemin förvärrade läget. Likaså ökade barn- och tidiga äktenskap liksom könsstympning under pandemin. Andra centrala rättighetsfrågor är flickors rätt till sin egen kropp, sexuell och reproduktiv hälsa och

rättigheter (SRHR) och skydd från våld. Flickor på flykt och i kris, krig och konflikt drabbas hårt. Synliggörande av flickor och unga kvinnor inklusive som samhällsaktörer är viktigt.

I Sverige är centrala frågor för flickor och unga kvinnor könsnormativa roller, on-line-mobbing och kroppsnegativa ideal etc. Fler flickor och unga kvinnor behövs inom STEM (Science, Technology, Economics, Mathematics). Flickor och unga tjejer har ofta ett stort engagemang både i feminism, jämställdhet och i politiska frågor, även kopplat till frågor om klimaträttvisa och intersektionalitet.

UN Women Sverige bör **lyfta och stärka flickor och unga kvinnor** samt sätta ljus på deras situation och engagemang, både globalt och i Sverige. UN Women ska vara en samlade kraft för engagerade flickor och tjejer samt för organisationer som arbetar med dessa frågor, genom t.ex. ett nätverk. Flickors utbildning och flickor inom STEM och tech bör lyftas. Arbetet med att stoppa alla former av våld mot unga kvinnor och flickor är helt central, liksom med SRHR. Att koppla till flickors situation i olika kriser och konflikter är också helt avgörande.

Budskap kan handla om att visa på den diskriminering flickor och unga kvinnor upplever globalt och i Sverige. Men att också visa på unga flickors och tjejers engagemang samt att deras agendor och röster bör uppmärksammas.

Koppling till global UN Women kampanj; **Generation Equality** samt Flickdagen

Aktiviteter

- Skapa dialogplattformar för flickor och unga kvinnor gentemot regering, politiker och riksdagsledamöter samt myndigheter och använda initiativet "Generation Equality" för detta
- Påverka på den allmänna opinionen och synliggörande av flickor och unga kvinnor, bl.a. genom sociala medier
- Anordna ett seminarium på Flickadagen 11 okt

4.4 Genomsyrande frågor

Arbete med dessa teman ska genomsyras av ett rättighets- och intersektionellt perspektiv. Frågor som kan integreras i ovan teman är bl.a. ekonomisk jämställdhet, kvinnors och flickors politiska deltagande och klimat och jämställdhet.